

ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЛІСОВОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ЕКОЛОГІЇ

Силабус дисципліни
«Еколого-економічне обґрунтування управлінських рішень»

1. Профіль дисципліни

Кафедра екології	Освітній ступінь – бакалавр Галузь знань: 10 Природничі науки Спеціальність: 101 Екологія Освітньо-професійна програма: Екологія Кількість кредитів – 4 Загальна кількість годин – 120 Рік підготовки, семестр – 4-й рік, 1-й семестр Компонент освітньої програми: <u>обов'язкова</u> Цикл підготовки: <u>загальний</u> Мова викладання: українська
-------------------------	---

2. Інформація про викладача

Викладач	Никитюк Юрій Андрійович
Профайл викладача	https://polissiauniver.edu.ua/%d1%84%d0%b0%d0%ba%d1%83%d0%bb%d1%8c%d1%82%d0%b5%d1%82-%d0%bb%d1%96%d1%81%d0%be%d0%b2%d0%be%d0%b3%d0%be-%d0%b3%d0%be%d1%81%d0%bf%d0%be%d0%b4%d0%b0%d1%80%d1%81%d1%82%d0%b2%d0%b0-%d1%82%d0%b0-%d0%b5-2/
Контакт на інформація	Никитюк Юрій Андрійович моб. тел. +38-067-448-38-48, <i>e-mail</i> : andreyniks2@gmail.com
Сторінка курсу в Moodle	Никитюк Юрій Андрійович
Консультації	Никитюк Юрій Андрійович <i>Онлайн консультація через TeamLink, Viber щоп'ятниці з 10.00 до 12.00</i>

3. Анотація до дисципліни

У ХХІ ст. людство зіткнулося з загостренням протиріч між своїми зростаючими потребами і нездатністю біосфери забезпечити їх, не руйнуючись. Світова спільнота намагається розв'язати цю суперечність шляхом переходу до такого цивілізованого розвитку, який не руйнує природної основи економічного розвитку, гарантуючи людству можливість виживання і подальшого сталого розвитку. Системи еколого-економічної оцінки управлінських рішень сьогодні використовуються практично у всіх країнах світу багатьма міжнародними організаціями. Еколого-економічна оцінка заснована на простому принципі: легше виявити і запобігти негативним для навколишнього середовища наслідкам діяльності на стадії планування, ніж виявити і виправити їх на стадії здійснення. Еколого-економічна оцінка зосереджена на всебічному аналізі можливого

впливу запланованої діяльності на навколишнє середовище і використанні результатів цього аналізу для запобігання або пом'якшення екологічного збитку. Вона дозволяє враховувати поряд з економічними екологічні фактори вже на стадії формулювання цілей, планування і прийняття рішень при проведенні тієї чи іншої діяльності. Роль управлінських рішень, з одного боку, зросла в умовах науково-технічного прогресу і значно розширює можливості людини в досягненні своїх цілей, а з іншого полягає в науковому обґрунтуванні прийнятого рішення, його оптимізації та практичній ефективності. Дисципліна спрямована на формування у студентів системи фундаментальних і теоретичних знань, практичних навичок у галузі ідентифікації проблем прийняття екологічних управлінських рішень; набуття навичок формалізації та кількісного обґрунтування рішень для наступного використання отриманих знань в науково-дослідній, організаційній, проектній роботі.

Мета та цілі дисципліни

Предметом навчальної дисципліни є висвітлення елементів методології прийняття еколого-економічних управлінських рішень як в умовах повної інформації, так і в умовах невизначеності і ризику.

Метою вивчення даної дисципліни є формування у студентів комплексу знань про механізми управління, розуміння соціально-економічних процесів, що протікають в сучасному виробничому середовищі, методи прийняття рішень з метою підтримання безпечних умов життєдіяльності людини на засадах збереження біосфери в цілому.

Курс «Еколого-економічне обґрунтування управлінських рішень» дає змогу студентам опанувати теоретико-методологічні та прикладні положення економічного обґрунтування управлінських рішень, методи їх прогнозування та основні доміанти їх оцінки, принципи системи управління економічними ризиками та їх оптимізації. В межах дисципліни також розглядаються практичні рекомендації з економічного обґрунтування прийняття конкретних рішень в різних сферах господарської діяльності. Отже, формування у студентів системи необхідних теоретичних знань і практичних навичок дають можливість майбутнім фахівцям приймати еколого-економічно обґрунтовані та виважені управлінські рішення.

Цілі курсу та компетентності, на формування яких націлена дисципліна (загальні та спеціальні компетентності)

- ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.
- ЗК 02. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 06. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК 08. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК 09. Здатність працювати в команді
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
- ЗК 13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- СК 01. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.

СК 02. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.

СК 04. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.

СК 05. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.

СК 07. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.

СК 10. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.

СК 11. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.

СК 13. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

4. Організація навчання

4.1. Обсяг дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна	Заочна
Лекції	24	4
Практичні / лабораторні	48	6
Самостійна робота	48	110

4.2. Формат дисципліни

Формат проведення дисципліни: *очний, змішаний* (поєднання традиційних форм навчання з елементами електронного навчання через систему Moodle), *дистанційний*. Для заочної форми навчання можливим є поєднання очного та дистанційного форматів викладання дисципліни.

Тематичний план початкової дисципліни

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
1	T1	Трансформація поняття «прийняття управлінських рішень»	2	
2	T2	Функції управління в екологічній діяльності	2	
3	T3	Механізм регулювання навколишнього середовища	2	
4	T4	Функції та ієрархія екологічного управління	2	
5	T5- T6	Управління природоохоронною діяльністю органами місцевого самоврядування та міжнародні організації,	4	

№ з/п	Тема	Назва теми	Кількість годин	
			денна форма	заочна форма
		які здійснюють екологічне управління		
6	T7	Система корпоративного екологічного управління та вимоги стандартів щодо системи екологічного управління	2	
7	T8	Спеціальні функції корпоративного екологічного управління	2	
8	T9	Організаційна структура корпоративного екологічного управління	2	
9	T10	Екологічний менеджмент на підприємствах України	2	
10	T11	Ресурсозбереження як чинник підвищення ефективності суспільного виробництва	2	
11	T12	Економічне регулювання екологічної діяльності	2	
		Разом:	24	

4.3. Система оцінювання та вимоги

Загальна система оцінювання дисципліни	<i>Участь у роботі впродовж семестру/екзамен – 60/40</i>
<i>НАПРИКЛАД: Лекції 1 бал, Практичні – 2, Самостійна робота - 2 бали, Індивідуальні завдання - 5 балів, Модульна контрольна робота 9</i>	<i>Участь у роботі впродовж семестру – 60</i>
Вимоги до курсової роботи (проєкту)	-
Умови допуску до підсумкового контролю	<i>Максимальна кількість балів становить 60. Мінімальна кількість балів, набраних студентом, складає 60 % від максимальної кількості балів, отриманих під час вивчення дисципліни – 36 балів.</i>
Критерії оцінювання	<i>Максимальна кількість балів: лекції 12 бали, практичні – 12; самостійна робота - 12 балів; індивідуальні завдання - 15 балів; модульна контрольна робота 9</i>

Примітка: Контроль знань та вмінь здобувача вищої освіти здійснюється згідно з кредитно-трансферною системою організації освітнього процесу. Рейтинг студента із засвоєння дисципліни визначається за 100-бальною шкалою, тобто він формується з рейтингу виконання початкової роботи, для оцінювання якої призначається 60 балів, та рейтингу підсумкового контролю – 40 балів.

5. Результати навчання

ПР 01. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.

ПР 02. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.

ПР 03. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.

ПР 05. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.

ПР 08. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.

ПР 09. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.

ПР 19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.

ПР 20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.

ПР 25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

6. Пререквізити

Вивчення дисципліни передбачає попереднє засвоєння кредитів із *алгоритмізація і програмування, чисельні методи, інформаційні технології*.

7. Політики дисципліни

Студенту рекомендовано не пропускати заняття, мати відповідний зовнішній вигляд, старанно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати у визначений час за попередньою домовленістю із викладачем. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі). Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку.

Підсумковий контроль результатів навчання та компетентностей студентів з навчальної дисципліни здійснюється на підставі проведення семестрового іспиту. Завдання іспиту охоплюють програму навчальної дисципліни. Завданням іспиту є перевірка розуміння студентом програмного матеріалу в цілому, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності використання для вирішення практичних задач тощо. Питання іспиту мають теоретичне та практичне спрямування та передбачають вирішення типових професійних завдань фахівця на робочому місці й дозволяють діагностувати рівень підготовки студента та рівень його компетентності з навчальної дисципліни.

Студент не може бути допущений до складання іспиту, якщо кількість балів, одержаних за результатами перевірки успішності під час поточного та модульного контролю відповідно до змістового модуля впродовж семестру, в сумі не досягла 36 балів. Студента слід вважати атестованим, якщо сума балів, одержаних за результатами підсумкової перевірки успішності, дорівнює 60.

Мінімально можлива кількість балів, отриманих студентом у випадку складання іспиту, дорівнює 24. Максимальна можлива кількість балів, отриманих на іспиті – 40.

Підсумкова оцінка з дисципліни розраховується як сума балів, отриманих під час іспиту та балів, отриманих під час поточного контролю за накопичувальною системою.

8. Технічне та програмне забезпечення (за потреби)

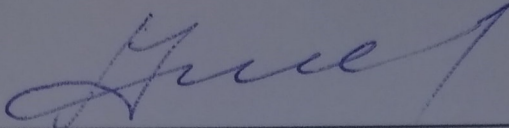
Лекційні заняття проводяться в аудиторіях, обладнаних мультимедійними засобами, і передбачають використання презентацій. Практичні заняття проводяться з використанням словесних (пояснення, розповідь, лекція, бесіда, самостійна робота з підручником), наочних (ілюстрування, демонстрування) та практичних (практичні та дослідні роботи) методів навчання.

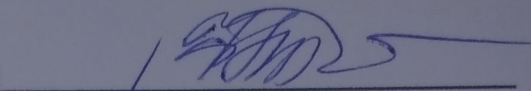
Література необхідна для вивчення навчальної дисципліни

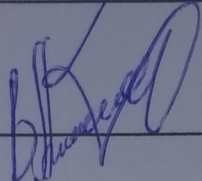
1. Боровик М. В. Комунікації та підходи до їх визначення. / М. В. Боровик, М. В. Волкова // The scientific heritage. Budapest, Hungary. – 2019. – N 35. – P. 2–5.
2. Боровик М. В. Теоретичні засади інформаційно-комунікаційного забезпечення сталого розвитку закладів вищої освіти / М. В. Боровик // Економіка розвитку. – 2018. – № 1 (85). – С. 22–30.
3. Василенко В. О. Теорія і практика прийняття управлінських рішень навч. посібник / В. О. Василенко. – Київ : ЦУЛ, 2003. – 420 с.
4. Кігель В. Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці : монографія / В. Р. Кігель. – Київ : ЦУЛ, 2003. – 202 с.
5. Кузьмін О. Є. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків : навч. посібник / О. Є. Кузьмін, Г. Л. Вербницька, О. Г. Мельник. – Львів : Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008. – 212 с.
6. Лепа Р. М. Прийняття управлінських рішень на підприємстві : теорія та практика : монографія / Р. М. Лепа, В. М. Тимохин; НАН України. Інститут економіки промисловості. – Донецьк : ТОВ «Юго-Восток, Лтд», 2004. – 262 с. 80
7. Лук'янова В. В. Економічний ризик : навч. посібник / В. В. Лук'янова, Т. В. Головач. – Київ : Академвидав, 2007. – 464 с.
8. Моделі і методи соціально-економічного прогнозування : підручник / [В. М. Геєць, Т. С. Клебанова, О. І. Черняк та ін.]. – 2-е вид., виправ. – Харків : ВД «ІНЖЕК», 2008. – 396 с.
9. Прийняття управлінських рішень: навч. посібник / [Ю. Є. Петруня, В. Б. Говоруха, Б. В. Літовченко та ін. за ред. Ю. Є. Петруні]. – 2-ге вид. – Київ : Центр учбової літератури, 2011. – 216 с.
10. Сірік І. П. Методичні підходи до обґрунтування управлінських рішень [Електронний ресурс] / І. П. Сірік // Ефективна економіка. Режим доступу : <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php>
11. Технологія прийняття управлінських рішень : навч. посібник / уклад. В. Д. Бакуменко. – Київ : Вид-во НАДУ при Президентові України, 2007. – 20 с. 14. Гевко І.Б. методи прийняття управлінських рішень: підручник. – К.: Кондор, 2009. – 187 с.
12. Кігель В.Р. Методи і моделі підтримки прийняття рішень у ринковій економіці: Монографія. – К.: ЦУЛ, 2003. – 202 с.
13. Морозов А.О., Косолапов В.Л. Інформаційно-аналітичні технології підтримки прийняття рішень на основі регіонального соціально-економічного моніторингу. – К.: Наукова думка, 2002. – 231 с.
14. Приймак В.М. Прийняття управлінських рішень: навчальний посібник. – К.: Атіка, 2008. – 240 с.
15. Юхимчик С.В., Азарова А.О. Математичні моделі ризику для систем підтримки прийняття рішень. – Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2003. – 188 с.
16. Измайлова О.В. Методи прийняття багатокритеріальних рішень в інформаційних системах: Навчальний посібник. – К.: КНУБА, 2002. – 112 с.
17. Кириченко О.А. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності. Навчальний посібник – К.: Фінансист, 2002. – 486 с.

18. Колодний В.В. Основи теорії прийняття рішень: Навчальний посібник. – Вінниця, ВДТУ, 2003. – 70 с.

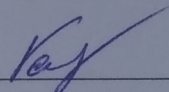
19. Куриляк В.Є. Міжнародний менеджмент: Навчальний посібник. – Тернопіль: Карт-бланш, 2004. – 312 с.

Викладач  Ю.А. Никитюк

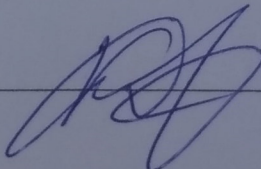
Гарант освітньої програми  Т.П. Федонюк

Декана факультету  А.В. Вишневський

Силабус затверджений на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “30” серпня 2022 р.

В.о. завідувача кафедри  Л.О. Герасимчук

Обговорено та рекомендовано до затвердження навчально-методичною комісією факультету
Протокол № 1 від “02” вересня 2022 р.

Голова НМК факультету  О.Л. Кратюк